

Vlaams
Parlement

stuk **1231** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 8 juli 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Marijke Dillen, de heren Filip Dewinter, Jan Penris,
Johan Deckmyn en Wim Wienen en mevrouw Marleen Van den Eynde

betreffende de problematiek
van de hoge brandstofprijzen

TOELICHTING

De prijs van aardolie bereikte zijn piek van 147,50 dollar per vat op 27 juni 2008. Ten gevolge van de kredietcrisis en de daaropvolgende economische recessie daalde de prijs en bereikte op 12 januari 2009 een bodem van 39,73 dollar per vat. Sinds die datum zit de prijs van olie weer in een stijgende lijn. Begin april 2010 bereikte de prijs de grens van 85 dollar per vat. Op 1 juni 2011 bedroeg de olieprijs 95,42 dollar per vat.

Een nieuwe oliesupercyclus is dan ook aangebroken. Dat brengt onvermijdelijk een stijging van de brandstofprijzen met zich mee.

De stijging van de olieprijs is echter maar een deel van de verklaring voor de hoge brandstofprijzen. Het zijn immers vooral de torenhoge belastingen die verantwoordelijk zijn voor die veel te hoge prijzen. Een groot deel van de stijgende prijzen van benzine, diesel en huisbrandolie gaat naar de staat. Van de prijzen aan de pomp van benzine en diesel gaat respectievelijk 56,46% en 48,41% naar de staat. Bij huisbrandolie vloeit 19,81% van de eindprijs naar de staatskas.

Ter vergelijking: in de Verenigde Staten gaat slechts 11% van de prijs aan de pomp naar de staatskas.

Hoe is de prijs vandaag samengesteld?

Prijssamenstelling superbenezine 95 (28/6/2011)

Basisprijs	32,38%
Distributiemarge	10,29%
APETRA	0,65%
BOFAS	0,21%
Accijnzen en energiebijdrage	39,11%
Btw	17,36%

Prijssamenstelling diesel (28/6/2011)

Basisprijs	38,83%
Distributiemarge	11,84%
APETRA	0,78%
BOFAS	0,14%
Accijnzen en energiebijdrage	31,05%
Btw	17,36%

Prijssamenstelling huisbrandolie (28/6/2011)

Basisprijs	69,34%
Distributiemarge	9,19%
APETRA	1,45%
Sociaal Verwarmingsfonds	0,21%
Accijnzen en energiebijdrage	2,45%
Btw	17,36%

Brandstofprijzen (1/7/2011)

Land	Superbenzine 95 (prijs per liter)
Spanje	€ 1,33
Luxemburg	€ 1,28
Oostenrijk	€ 1,37
Ierland	€ 1,49
Italië	€ 1,52
Frankrijk	€ 1,51
Duitsland	€ 1,48
Griekenland	€ 1,65
Portugal	€ 1,58
België	€ 1,57

Het aandeel van de staat in de eindprijs bestaat voornamelijk uit twee belastingen: accijnzen en btw (belasting over de toegevoegde waarde). In België is het kliksysteem van kracht. Dat kliksysteem kent twee vormen: het positieve kliksysteem en het negatieve kliksysteem.

Het positieve kliksysteem werd door de Federale Regering geïntroduceerd via de Programmawet van 5 augustus 2003. Het systeem werd niet meer toegepast in de loop van de jaren 2006 tot 2008. Op 1 januari 2009 voerde de Federale Regering het positieve kliksysteem opnieuw in. Vanaf 1 januari 2010 werd het positieve kliksysteem voor diesel opnieuw ingevoerd voor de twee opeenvolgende jaren 2010 en 2011.

Het positieve kliksysteem komt erop neer dat bij daling van de prijs de helft van de prijsvermindering wordt omgezet in een verhoging van de bijzondere accijns.

Het negatieve kliksysteem werd ingevoerd via de programmawet van 27 december 2004. In oktober 2006 besliste de Federale Regering om het negatieve kliksysteem te bevroeren. In de zomer van 2007 werd het systeem opnieuw ingevoerd. Het werd voor de laatste maal toegepast op 16 september 2008. Sinds 2009 wordt er in de federale begroting geen rekening meer gehouden met het negatieve kliksysteem, zodat mag worden aangenomen dat het niet zal worden toegepast in de nabije toekomst.

De btw bleef sinds 1996 constant op het niveau van 21%. Iedere prijsstijging brengt dus een extra stijging van 21% met zich mee die integraal naar de staatskas vloeit. Het perverse gevolg van stijgende brandstofprijzen is dan ook dat de staat zonder extra inspanning beduidend meer inkomsten genereert op kosten van de verbruiker.

Niemand kan ontkennen dat zich behoorlijk verwarmen en de verplaatsing van en naar het werk basisbehoeften zijn. Daarom is het niet logisch dat het btw-tarief van 21% wordt toegepast in plaats van het tarief van 6%, dat bijvoorbeeld wel geldt voor voeding en drank. Petroleum- en steenkoolbrandstoffen zijn immers basisproducten en geen luxegoederen.

Om bovengenoemde redenen en om de koopkracht van de gezinnen te garanderen, is het absoluut noodzakelijk zeer dringend het btw-tarief voor alle petroleumbrandstoffen te verlagen van 21% naar 6%.

Tevens stellen de indieners voor om steenkoolproducten die nu onderhevig zijn aan een btw-tarief van 12%, eveneens te onderwerpen aan een btw-tarief van 6%.

Wat zijn de besparingen?

- Voor superbenzine 95 betekent zo'n tariefverlaging een daling van de maximumprijs van 1,57 naar 1,38 euro per liter. Op een tankbeurt van 50 liter bespaart de consument daardoor 9,50 euro.

- Voor diesel betekent zo'n tariefverlaging een daling van de maximprijs van 1,39 naar 1,22 euro per liter. Op een tankbeurt van 50 liter bespaart de consument daardoor 8,50 euro.
- Voor huisbrandolie betekent zo'n tariefverlaging een daling van de maximprijs van 0,75 naar 0,66 euro per liter. Op een tankbeurt van 2000 liter levert dat een besparing op van 180 euro.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de uitgaven voor benzine, diesel en huisbrandolie een flinke hap nemen uit het budget van de Vlaamse gezinnen. Dat dat – naast een fiscaal aspect, voornamelijk gericht op het doen toenemen van de inkomsten van de federale staat – ook een welzijnsaspect heeft, is voor iedereen duidelijk.

Door het verlagen van de belastingen op brandstoffen is de overheid immers in staat om de koopkracht van de gezinnen te beschermen tegen de gevolgen van de nieuwe oliesuper-cyclus. Op deze wijze wordt het welzijn van de Vlaamse gezinnen, voor een stuk dan toch, afgedekt.

De Octopusnota, toegevoegd als bijlage bij het Vlaamse regeerakkoord, besteedt terecht aandacht aan die problematiek en stelt uitdrukkelijk: “inzake energiebeleid vragen wij oplossingen i.v.m. de bevoegdheidsproblemen m.b.t. de tarievenpolitiek en de vrijstelling van energieheffingen” (Vlaams regeerakkoord 2009-2014, ‘Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden’, p. 98).

Die doelstelling is tot op vandaag nog niet gerealiseerd.

Helaas is deze problematiek geen Vlaamse bevoegdheid, maar nog steeds een federale materie. Een wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven, om het btw-tarief voor petroleum- en steenkoolbrandstoffen te verlagen van 21% naar 6% is daarbij noodzakelijk.

De indieners willen met dit voorstel van resolutie de Federale Regering een stimulans geven, vanuit het Vlaams Parlement, om eindelijk maatregelen te nemen en er bij de Vlaamse Regering op aan te dringen om overleg te plegen in het kader van de bevoegdheidsoverdracht.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Jan PENRIS

Johan DECKMYN

Wim WIENEN

Marleen VAN DEN EYNDE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de stijging van de olieprijs en dus ook de prijzen van benzine, diesel en huisbrandolie op de internationale markt;
 - 2° het feit dat in ons land de prijzen zwaar worden beïnvloed door de belastingen: accijnzen en btw;
 - 3° het feit dat diesel, benzine en huisbrandolie basisproducten zijn en geen luxegoederen;
 - 4° het feit dat het belangrijk is om de koopkracht van de gezinnen te garanderen en te beschermen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° doorgedreven inspanningen te leveren om de overdracht van de bevoegdheden inzake energietarieven te realiseren bij de volgende federale regeringsonderhandelingen;
 - 2° onverwijld bij de Federale Regering erop aan te dringen om de nodige inspanningen te leveren om op Europees niveau te pleiten voor een verlaging van het btw-tarief voor petroleum- en steenkoolbrandstoffen van 21% naar 6%.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Jan PENRIS

Johan DECKMYN

Wim WIENEN

Marleen VAN DEN EYNDE